

PROPOSTA D'INSTRUCCIÓ PER A LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA RESPONSABLE AMB CRITERIS SOCIALS I AMBIENTALS A L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

FONAMENTS I ANTECEDENTS

La Directiva 2004/18/CE, de 31 de març de 2004, sobre procediments d'adjudicació de contractes públics d'obres, subministraments i serveis; així com el Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic (TRLCSP), recullen en el seu articulat referències expresses a la incorporació de criteris socials i ambientals en els procediments d'adjudicació i execució dels contractes públics.

La pròpia Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic, indicava en la seva Exposició de Motius: "les principals novetats afecten a la previsió de mecanismes que permeten introduir en la contractació pública consideracions de tipus social i mediambiental, configurant-les com a condicions especials d'execució del contracte o com a criteris per valorar les ofertes, prefigurant una estructura que permeti acollir pautes d'adequació dels contractes a nous requeriments ètics i socials...".

La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, va aprovar per unanimitat el 19 de març de 2010, la «Guia per a la inclusió de clàusules contractuals de caràcter social», que es refereix a clàusules socials en diferents fases del procediment d'adjudicació i execució de contractes públics, i el contingut del qual ha estat tingut en compte a la redacció d'aquesta Instrucció.

Els criteris de caràcter ambiental són específics de l'objecte de contracte. En aquest sentit la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya supervisa fins a la seva aprovació les Guies d'ambientalització que per a diferents contractes s'elaboren des de la Direcció de Qualitat Ambiental del Departament de Territori i Sostenibilitat. Fins a la data han estat informades positivament pel Ple de la Junta: Guia de solvència tècnica i gestió ambiental, Guia d'ambientalització de menjadors col·lectius, Guia d'esdeveniments ambientalment correctes, Guia d'ambientalització de la contractació del tèxtil i Guia per la compra verda de vehicles. Aquest procediment per abordar les clàusules ambientals ha estat igualment tingut en compte en la redacció d'aquesta instrucció.

Aquesta concepció transversal de la contractació pública al servei de principis i interessos públics (la cohesió social i la sostenibilitat ambiental) que van més

enllà de la mera execució d'una obra, la prestació d'un servei o l'adquisició d'un subministrament, ha estat manifestada en diverses ocasions per l'Ajuntament de Barcelona: la "Mesura de Govern sobre l'ambientalització dels serveis municipals" aprovada el novembre de 2001, la "Mesura de Govern pel foment de l'ocupació i la contractació municipal" aprovada en el Plenari del Consell Municipal de 22 de març de 2002; la "Mesura de Govern sobre l'ambientalització dels contractes municipals", aprovada el gener de 2006; i la "Mesura de Govern per a la contractació responsable: nou impuls de la contractació social i ambiental", aprovada el desembre de 2008, que fixava la reserva social en favor de Centres Especials de Treball i Empreses d'Inserció, així com l'impuls de la compra verda als contractes menors i negociats, així com la incorporació de clàusules socials i ambientals als plecs administratius particulars i tècnics.

La present instrucció esdevé un instrument d'aplicació dels aspectes institucionals que estableix el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022, servint en especial a l'objectiu 6. de Bon govern i responsabilitat social, el línia de Maximitzar l'exemplaritat de l'administració pública. Enfortir i ampliar el Programa Ajuntament + Sostenible. Igualment també serveix als objectius 3. de Qualitat Ambiental i salut, 4. de Ciutat eficient, 5. d'Ús racional dels recursos i 8. de Progrés i Desenvolupament.

Amb aquests antecedents la present Instrucció es proposa dotar a l'Ajuntament d'un instrument de contractació responsable establint el procediment de definició de criteris ambientals i incorporant criteris socials relacionats amb la contractació de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral, que garanteixi el marc jurídic, faciliti el treball als òrgans de contractació, fixi objectius, estableixi sistemes de seguiment i avanci en el model de governança, tot això a l'empara de l'article 21 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú (LRJPAC).

La Instrucció es materialitza en dos capítols: criteris socials i criteris ambientals. Els criteris socials es regulen mitjançant set apartats: 1) Contractes reservats; 2) Condicions especials d'execució del contracte de caràcter social; 3) Criteris socials d'adjudicació; 4) Solvència Tècnica de caràcter social; 5) Metodologia i procediment; 6) Contractació i perfils de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral; 7) Sistemes de seguiment. I al seu torn els criteris ambientals es regulen mitjançant quatre apartats: 1) Plecs model de clàusules administratives particulars; 2) Procediment de definició de criteris ambientals específics; 3) Sistema de seguiment; 4) Implementació.

CAPÍTOL PRIMER: CRITERIS SOCIALS

1. CONTRACTES RESERVATS

Article 1. L'Ajuntament de Barcelona reservarà la participació en el procés d'adjudicació de determinats contractes a programes d'ocupació protegida, d'acord amb el disposat en la disposició addicional cinquena del Reial Decret 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes del Sector Públic; i conforme a l'article 19 de la Directiva 2004/18/CE, de 31 de març de 2004.

Article 2. L'òrgan de contractació competent de l'Ajuntament de Barcelona, els seus organismes autònoms, les entitats públiques empresarials i les empreses municipals amb capital íntegra o majoritàriament municipal, reservaran determinats contractes administratius d'obres, subministraments o serveis a les entitats beneficiàries esmentades a l'article 3.

Els objectes contractuals susceptibles de reserva social poden ser obres i serveis de conservació i manteniment de béns immobles; serveis socials, serveis de missatgeria, correspondència i distribució, d'arts gràfiques, de neteja i bugaderia, restauració i recollida i transport de residus, i els serveis i subministraments auxiliars per al funcionament de l'Administració, i altres objectes contractuals asdequats per a l'aplicació de la reserva.

En aquests contractes de reserva social no es requereix la constitució de garanties provisionals ni definitives

Article 3. Les entitats beneficiàries de la reserva social seran Centres Especials de Treball, Empreses d'Inserció i entitats sense afany de lucre la finalitat de les quals sigui la integració laboral o social de persones en risc d'exclusió social i que compleixin els requisits establerts per les normes estatals i autonòmiques que els hi resultin d'aplicació.

Les Empreses d'Inserció hauran d'estar legalment constituïdes i inscrites conforme a la Llei 44/2007, de 13 de desembre, per a la regulació del règim de les Empreses d'Inserció; o la Llei 27/2002, de 20 de desembre, de mesures legislatives per regular les empreses d'inserció sociolaboral. Els Centres Especials de Treball hauran d'estar legalment constituïts i registrats conforme al Reial Decret 2273/1985, de 4 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament dels Centres Especials d'Ocupació.

La reserva social aplicable a empreses d'inserció i entitats sense ànim de lucre s'aplicarà exclusivament a través de contractes menors i/o del procediment

negociat sense publicitat per raó de la quantia. La reserva a centres especials de treball podrà aplicar-se sense límit de quantia ni de procediment.

Article 4. L'Ajuntament de Barcelona fixarà anualment una quantia global que haurà de ser adjudicada a través de la reserva social, incloent als seus organismes autònoms, entitats públiques empresarials i empreses municipals amb capital íntegra o majoritàriament municipal. L'esmentada quantia no serà inferior a 5 milions d'euros. La Gerència municipal fixarà la distribució d'aquesta reserva en les quantitats que resultin aplicables a cada un dels departaments i podrà establir que quan un departament superi la xifra de reserva assignada, aquesta diferència podrà computar als efectes del compliment de la xifra de reserva global.

2. CONDICIONS D'EXECUCIÓ

Article 5. De conformitat amb l'article 118 del Reial Decret 3/2011, de 14 de novembre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic i l'article 26 de la Directiva 2004/18/CE, de 31 de març de 2004, s'incorporaran als contractes públics de l'Ajuntament de Barcelona condicions especials d'execució relacionades amb la contractació de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral. Aquestes condicions es configuren com obligacions per a l'empresa adjudicatària en la fase d'execució del contracte haurà d'indicar-se expressament a l'anunci de licitació i s'haurà d'incorporar als plecs les clàusules establertes en els articles 6, 7 i 8 de la present Instrucció.

Article 6. Compliment de la LISMI en empreses amb més de 50 treballadors/as.

- Conforme a l'apartat primer de la disposició addicional quarta del Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, per participar en la present licitació, aquells licitadors que comptin amb 50 o més treballadors/as, hauran d'acreditar que almenys el 2 per cent de la plantilla està composta per persones amb discapacitat, segons estableix l'article 38.1 de la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'Integració Social de Minusvàlids.

- Complementàriament o subsidiàriament l'empresa licitadora podrà acreditar el seu compliment a través de les mesures alternatives previstes al Reial Decret 364/2005, de 8 d'abril del Ministeri de Treball i Afers Socials.

- A tal efecte en la documentació tècnica a aportar pels licitadors, hauran d'incorporar un certificat o una declaració responsable de l'empresa en la qual consti tant el nombre global de treballadors de plantilla, com el nombre concret

de treballadors amb discapacitat. O en cas d'haver optat pel compliment de les mesures alternatives, una còpia de la declaració d'excepcionalitat i una declaració del licitador amb les concretes mesures a tal efecte aplicades.

Article 7. Contractació de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral.

- S'estableix com a condició d'execució per a l'empresa adjudicatària la contractació d'almenys un 5% sobre el total de la plantilla que executi el contracte (i de les hores totals de treball anuals) de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral conforme als perfils descrits a l'article d'aquesta Instrucció.

- A tal efecte, les empreses licitadores hauran de presentar una declaració jurada en la qual consti el nombre total de treballadors/as que empraran en l'execució del contracte, i el càlcul individualitzat d'hores de treball anuals de cada treballador/a, assumint l'obligació abans dita respecte al 5% d'hores de treball totals en còmput anual.

- L'obligació de contractar persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral en el percentatge establert, podrà complir-se de forma complementària o subsidiària a través de la subcontractació establerta a l'article següent. Per a la qual cosa podrà suplir-se o complementar el percentatge d'hores anuals de treball amb el percentatge de subcontractació del pressupost d'adjudicació.

Article 8. Subcontractació d'Empreses d'Inserció, Centres Especials de Treball, i entitats no lucratives o empreses mercantils que contractin persones amb discapacitat o en situació d'exclusió social.

- S'estableix com a condició d'execució per a l'empresa adjudicatària la subcontractació d'almenys un 5% del pressupost d'adjudicació amb Centres Especials de Treball legalment constituïts i registrats conforme al Reial Decret 2273/1985, de 4 de desembre; i/o amb Empreses d'Inserció constituïdes i registrades conforme a la Llei catalana 27/2002, de 20 de desembre, d'Empreses d'Inserció Sociolaboral, o la Llei estatal 44/2007, d'Empreses d'Inserció.

- Per tal de no vulnerar el principi de lliure concurrència, podran ser també beneficiàries de la subcontractació les entitats no lucratives i les empreses mercantils, sempre que compleixin el requisit legal establert per als Centres Especials de Treball i les Empreses d'Inserció, en el que es refereix respectivament a compondre les seves plantilles en almenys un 70% de persones amb discapacitat igual o superior al 33%; o almenys amb un 30% de

persones en situació d'exclusió social conforme als perfils establerts a l'article 2 de la Llei 27/2002, de 20 de desembre, d'Empreses d'Inserció Sociolaboral.

- A tal efecte, el licitador haurà d'adjuntar una declaració jurada amb indicació de les partides concretes que té previst subcontractar, la quantia econòmica i el percentatge sobre el pressupost base de licitació, i si fos possible indicant nominalment el Centre Especial de Treball, l'Empresa d'Inserció, o bé l'entitat o empresa mercantil que preveu subcontractar.

3. CRITERIS D'ADJUDICACIÓ

Article 9. S'incorporaran als plecs de clàusules administratives les clàusules establertes en els articles 11 i 12. Els esmentats criteris d'adjudicació - relacionats amb la contractació de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral- resulten conformes amb l'article 150 del Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes del Sector Públic (TRLCPS); i els Fonaments de Dret 1 i 46 de la Directiva 2004/18/CE, de 31 de març de 2004, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació dels contractes públics d'obres, de subministrament i de serveis.

Article 10. Considerant que els criteris d'adjudicació han d'estar vinculats amb la finalitat del contracte, tots els plecs que incorporin criteris d'adjudicació de caràcter social inclouran expressament a l'objecte del mateix una referència a l'objectiu d'aquesta Instrucció: el foment de l'ocupació de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral. Serveixin a tall d'exemple: "Contracte d'obres a través de la contractació de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral", o "Contracte de jardineria i d'inserció social de persones amb dificultats particulars d'inserció el mercat laboral".

Article 11. Contractació de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral.

- S'establirà com a criteri d'adjudicació la contractació de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral conforme als perfils descrits a l'article d'aquesta Instrucció, per sobre del percentatge assenyalat com a condició d'execució.

- A tal efecte, les empreses licitadores hauran de presentar una declaració jurada en la qual consti el nombre total de treballadors/as que empraran en l'execució del contracte i el càlcul individualitzat d'hores de treball anuals de cada treballador/a, assumint el compromís que estimin oportú per sobre de l'assenyalat com a condició d'execució.

- El present criteri d'adjudicació tindrà un barem que els òrgans de contractació estimaran entre 5 i 10 punts.

Article 12. Subcontractació d'Empreses d'Inserció, Centres Especials de Treball i entitats no lucratives o empreses mercantils que contractin persones amb discapacitat o en situació d'exclusió social.

- S'estableix com a criteri d'adjudicació la subcontractació - per sobre del percentatge assenyalat com a condició d'execució- amb Centres Especials de Treball legalment constituïts i registrats conforme al Reial Decret 2273/1985, de 4 de desembre; i/o amb Empreses d'Inserció constituïdes i registrades conforme a la Llei catalana 27/2002, de 20 de desembre, d'Empreses d'Inserció Sociolaboral, o la Llei estatal 44/2007, d'Empreses d'Inserció.

- Per tal de no vulnerar el principi de lliure concurrència, podran ser també beneficiàries de la subcontractació les entitats no lucratives i les empreses mercantils, sempre que compleixin el requisit legal establert per als Centres Especials de Treball i les Empreses d'Inserció, en el que es refereix respectivament a compondre les seves plantilles en al menys un 70% de persones amb discapacitat igual o superior al 33%; o al menys amb un 30% de persones en situació d'exclusió social conforme als perfils establerts a l'article 2 de la Llei 27/2002, de 20 de desembre, d'Empreses d'Inserció Sociolaboral.

- A tal efecte, el licitador haurà d'adjuntar una declaració jurada amb indicació de les partides concretes que té previst subcontractar, la seva quantia econòmica i el percentatge sobre el pressupost base de licitació, assumint el compromís que estimi oportú per sobre de l'assenyalat com a condició d'execució. A més, si fos possible indicarà nominalment el Centre Especial de Treball Empresa d'Inserció, o bé entitat o empresa mercantil que preveu subcontractar.

- El present criteri d'adjudicació tindrà un barem que els òrgans de contractació estimaran entre 5 i 10 punts.

4. SOLVENCIA TÈCNICA DE CARÀCTER SOCIAL

Article 13. En aquelles licitacions que no requereixin de classificació de contractista, els òrgans de contractació quan l'estimin adequat conforme a les característiques, naturalesa i contingut del contracte, podran establir requisits de solvència tècnica de caràcter social, de conformitat amb el disposat als articles 62 al 64, i 76 al 79 del Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes del Sector Públic.

Article 14. En els contractes de gestió dels serveis de caràcter social o

assistencial, i quan no sigui exigible la classificació del contractista, l'òrgan de contractació podrà incloure al plec de clàusules administratives l'exigència com criteri de solvència tècnica de caràcter social que el licitador acrediti experiència en la prestació de serveis o en la gestió de centres dedicats a persones en situació d'exclusió social, en la titularitat de serveis gratuïts o de baix preu per als usuaris, en la millora dels serveis, en la participació dels usuaris en la gestió del servei i la participació de voluntariat social en aquesta gestió, en l'agregació de valor dels serveis socials prestats o centres a gestionats a través de la seva connexió amb altres prestacions, en l'experiència amb treballs en xarxa amb altres entitats o una altra experiència relativa a la prestació de serveis anàlegs des de la proximitat i la participació.

Article 15. En aquells contractes l'objecte principal dels quals sigui la contractació de persones en situació o greu risc d'exclusió social i quan no sigui exigible la classificació del contractista, l'òrgan de contractació podrà incloure al plec de clàusules administratives l'exigència com a criteri de solvència tècnica de caràcter social que el licitador acrediti experiència en matèria d'inserció sociolaboral.

Article 16. Tal com estableix l'article 63 del Reial Decret Legislatiu 3/2011, podrà integrar-se la solvència tècnica a través de mitjans externs, per la qual cosa el licitador podrà basar-se en la solvència i mitjans d'altres entitats, independentment de la naturalesa jurídica dels vincles que tinguin amb elles, sempre que demostrin que, per a l'execució del contracte, disposa efectivament d'aquests mitjans. I en els casos previstos als articles 14 i 15 de la present Instrucció, l'esmentada solvència podrà basar-se en la subcontractació d'empreses o entitats que comptin amb l'experiència referida.

5. METODOLOGIA I PROCEDIMENT

Article 17. Les condicions d'execució i els criteris d'adjudicació establerts en la present Instrucció, seran incorporats preceptivament pels òrgans de contractació de l'Ajuntament de Barcelona (així com els seus organismes autònoms i empreses públiques) a tots els Plecs de Clàusules Administratives Particulars i de prescripcions tècniques particulars.

Article 18. La redacció de les condicions especials d'execució i dels criteris d'adjudicació hauran d'adaptar-se i modular-se conforme a les característiques de cada contracte, podent incrementar els percentatges assenyalats, així com el barem establert, especialment en aquells contractes de caràcter social i assistencial.

Article 19. De forma excepcional, l'òrgan de contractació podrà considerar que les característiques del contracte no resulten adequades per incorporar els

criteris d'adjudicació establerts o que procedeixen condicions d'execució diferents de les assenyalades. En aquests casos es justificaran les raons de la inconveniència en un informe motivat que s'incorporarà a l'expedient.

Article 20. Les condicions socials d'execució (i els compromisos adquirits sobre criteris d'adjudicació de caràcter social) es configuraran als plecs com a obligacions contractuals de caràcter essencial, podent optar l'òrgan de contractació en cas d'incompliment de les mateixa per resoldre el contracte per incompliment culpable segons l'article 223.f) del TRLCSP; o continuar l'execució del contracte, amb la imposició d'una penalitat que l'òrgan de contractació haurà d'estimar en funció de la seva gravetat i conseqüències entre el 3% i el 10% del pressupost del contracte, conforme a l'article 212.1. del TRLCSP.

6. CONTRACTACIÓ I PERFILS DE PERSONES AMB DIFICULTATS PARTICULARS DE INSERCIÓ EN EL MERCAT LABORAL

Article 21. Les persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral que hauran de ser emprades per l'empresa adjudicatària segons l'establert en les condicions d'execució o conforme als criteris d'adjudicació, hauran de pertànyer als següents perfils:

- Persones perceptors de renda mínima d'inserció.
- Persones amb discapacitat reconeguda igual o superior al 33%. Sempre que sigui possible i de forma preferent es contractarà persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o amb discapacitat intel·lectual amb un grau de discapacitat reconeguda igual o superior al 33%; i persones amb discapacitat física o sensorial amb un grau de discapacitat reconeguda igual o superior al 65%.
- Dones víctimes de la violència de gènere (física o psíquica) i persones víctimes de violència domèstica.
- Joves majors de setze anys i menors de trenta provinents d'institucions de protecció de menors.
- Interns de centres penitenciaris que la seva situació els permeti accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional i persones exrecluses durant els 12 mesos posteriors a la seva sortida.
- Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que és trobin en procés de rehabilitació i reinserció social.

- Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció, però que es trobin, segons el parer dels serveis públics competents, en situació o en risc d'exclusió social. (Per exemple: mare o pare de família monoparental; persones de famílies desnonades i persones sense sostre; persones en situació d'atur de llarga durada -més de 12 mesos- més grans de quaranta-cinc anys; persones en situació d'atur que han exhaurit la prestació o el subsidi per desocupació i no tenen dret a cap altre prestació; joves menors de 25 anys i no escolaritzats; persones immigrants extracomunitàries en situació regular; persones en situació d'atur amb tots els membres de la unitat familiar en situació de desocupació; persones que exerceixen la prostitució; o altres semblants).

Article 22. Les esmentades persones hauran de tenir la capacitat professional i personal necessàries per realitzar les tasques objecte del contracte i hauran de ser ocupades en la plantilla que executi el contracte, en les mateixes condicions laborals i de subjecció al conveni sectorial o d'empresa que la resta del personal de la plantilla.

Article 23. Una vegada resolta la licitació i abans d'iniciar-se l'execució del contracte, l'adjudicatari indicarà a Barcelona Activa (i en el seu cas de les entitats que a tal efecte es designin) el nombre concret de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral que precisarà per complir la condició d'execució o el compromís adquirit pels criteris d'adjudicació; un cronograma amb les dates previstes de la seva contractació, la durada dels contractes; quantificació de la seva jornada laboral; així com qualificació o perfil professional requerit per al correcte acompliment dels llocs.

Article 24. Conforme a les dades facilitades, Barcelona Activa (i en el seu cas de les entitats que a tal efecte es designin) procedirà a derivar les persones candidates segons els perfils professionals definits i facilitarà a l'adjudicatari una relació mínima de tres persones candidates per cada lloc de treball, havent de procedir l'empresa a la selecció definitiva i la corresponent contractació de les persones treballadores entre els esmentats candidats i candidates.

Article 25. El compliment d'aquestes clàusules no obliga a l'empresa a continuar contractant o a garantir la inserció laboral de les esmentades persones una vegada finalitzades les tasques per a les quals van ser contractades. L'empresa adjudicatària mantindrà íntegrament les seves atribucions en la relació laboral i, per tant la facultat d'emprendre les accions disciplinàries que consideri procedents. No obstant això, si es produïssin acomiadaments o cessació al lloc (voluntàries o per baixes laborals), ho haurà de comunicar a Barcelona Activa- Ajuntament, als exclusius efectes de complir la reserva de llocs de treball per a persones desfavorides del mercat laboral, en

el cas del qual es realitzaria una nova derivació de candidats/as per cobrir l'objecte de reserva posat conforme al sistema abans assenyalat.

7. SISTEMA DE SEGUIMENT

Article 26. L'òrgan de contractació haurà de verificar de forma efectiva el compliment de les obligacions i compromisos assumits per l'empresa adjudicatària pel que fa al compliment de la LISMI, la contractació amb particulars dificultats d'inserció al mercat laboral, i la subcontractació de Centres Especials de Treball i/o Empreses d'Inserció. Per a això l'empresa adjudicatària podrà ser requerida en qualsevol moment de la vigència del contracte, i en tot cas haurà de verificar-se el seu compliment abans de la devolució de la garantia definitiva o del pagament de l'última certificació.

Article 27. Per a un millor seguiment del compliment de les clàusules socials i una efectiva avaluació dels resultats, l'Ajuntament de Barcelona atribueix les funcions a la Direcció de ...[determinar] com a òrgan encarregat del seguiment, i activarà com a òrgan de participació al Grup Mixt de Contractació Responsable. Igualment, conforme a l'article 53 del Reial Decret Legislatiu 3/2011, l'Ajuntament de Barcelona, podrà designar un responsable de les clàusules socials dels contractes públics, a qui correspondrà supervisar el compliment i execució de les clàusules socials, adoptar les decisions i dictar les instruccions necessàries a fi d'assegurar la correcta realització de la prestació pactada, dins de l'àmbit de facultats que aquells li atribueixin. El responsable del contracte podrà ser una persona física o jurídica, vinculada a l'ens, organisme o entitat contractant o aliena a ell.

Article 28. Verificació de les clàusules socials. La reserva social, els criteris d'adjudicació i les condicions d'execució establertes en la present Instrucció, es verificaran de la següent manera:

- Verificació de la reserva social: els diferents departaments mantindran actualitzada al SAP contractació la informació relativa als contractes de reserva social, tot i així i en cas de no utilitzar l'aplicació SAP contractació, remetran trimestralment la informació relativa al seu compliment utilitzant el format de fitxa annexa a la Gerència de Recursos.
- Verificació del compliment de la LISMI: Declaració jurada sobre el total de la plantilla i el nombre de persones contractades amb discapacitat igual o superior al 33%. Còpia de TCs i contractes de treball. Acreditació del compliment a través de les mesures alternatives de la Llei 13/1982, de 13 d'abril, d'integració social de minusvàlids previstes al Reial Decret 364/2005, de 8 d'abril (B.O.E.

Núm. 94, de 20 d'abril de 2005) del Ministeri de Treball i Afers Socials.

- Verificació de la subcontractació d'Empreses d'Inserció, Centres Especials de Treball, i entitats no lucratives o empreses mercantils que contractin persones amb discapacitat o en situació d'exclusió social: contracte i/o factura civil o mercantil subscrit amb un Centre Especial de Treball, Empresa d'Inserció, entitat o empresa mercantil, i acreditativa de les partides o conceptes subcontractats, l'import econòmic i les dates de prestació. En el cas de Centres Especials de Treball i Empreses d'Inserció s'acreditarà el seu registre corresponent. En el cas d'entitats o empreses mercantils acreditaran mitjançant TCs, contractes de treball, certificats de discapacitat i en el seu cas informe de serveis públics el compliment exigint de comptar amb un 70% de persones amb discapacitat, o un 30% de persones en situació o risc d'exclusió social.

- Verificació de la contractació de persones amb particulars dificultats d'inserció al mercat laboral:

- Persones perceptores de renda mínima d'inserció: còpia de la Resolució de concessió de la renda mínima d'inserció acord amb la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció i acreditació de la vigència d'aquesta.
- Persones amb discapacitat reconeguda igual o superior al 33%: còpia del certificat de discapacitat igual o superior al 33% d'acord amb el Real Decret 1971/1999, de 23 de desembre, de procediment per al reconeixement, declaració i qualificació del grau de discapacitat (BOE de 26 de gener de 2000). Còpia de l'informe de Centre de Salut Mental. Còpia de la Resolució de l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) o Sentència del Jutjat Social o es declari una pensió d'incapacitat permanent en el grau de total, absoluta o gran invalidesa o conforme és pensionista de classes passives.
- Dones víctimes de violència de gènere (física o psíquica) i persones víctimes de violència domèstica: qualsevol mesura cautelar judicial de protecció, seguretat o d'assegurament vigent. L'atestat elaborat per les forces i cossos de seguretat que han presenciat directament alguna manifestació de violència masclista o domèstica. L'informe del Ministeri Fiscal. L'informe mèdic o psicològic elaborat per una persona professional col·legiada. L'informe dels serveis públics. L'informe de l'Institut Català de els Dones.
- Joves majors de setze anys i menors de trenta provinents d'institucions de protecció de menors: acreditació de l'edat mitjançant còpia del DNI, i certificat públic acreditatiu de la procedència d'una institució de protecció

de menors d'acord amb la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.

- Interns de centres penitenciaris que la seva situació els permeti accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional i persones exrecluses durant els 12 mesos posteriors a la seva sortida: còpia de la resolució judicial, o del Jutjat de Vigilància Penitenciària o de la junta de Tractament, que acrediti la situació de tercer grau penitenciar, excarceració o llibertat provisional.
- Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació i reinserció social: còpia de certificat mèdic, o certificació d'un centre acreditat de tractament de drogodependències o alcoholisme, i acreditatiu del procés de Reinserció i rehabilitació.
- Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció, però que és trobin, segons el parer dels serveis públics competents, en situació o en risc d'exclusió social: còpia d'informe acreditatiu procedent de serveis públics competents (serveis socials, unitats de base, atenció primària, serveis d'ocupació o altres semblants de caràcter públic).

CAPÍTOL SEGON: CRITERIS AMBIENTALS

1. PLECS MODEL DE CLÀUSULES ADMINISTRATIVES PARTICULARS

Article 29. L'òrgan de contractació competent haurà de garantir l'aplicació de les clàusules ambientals incloses com a obligatòries als Plecs Model de Clàusules Administratives Particulars vigents de l'Ajuntament de Barcelona, en aplicació i de conformitat amb el Reial Decret 3/11, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes del Sector Públic i a la Directiva 2004/18/CE.

Article 30. Igualment, l'òrgan de contractació competent haurà de valorar la inclusió de les clàusules ambientals previstes com opcionals, en funció dels impactes ambientals associats a l'objecte del contracte, i que s'establiran seguint el procediment descrit a l'apartat 2 d'aquesta instrucció, (articles 31 al 37).

2. PROCEDIMENT DE DEFINICIÓ DE CRITERIS AMBIENTALS ESPECÍFICS

Article 31. L'Ajuntament de Barcelona definirà criteris per a clàusules ambientals de conformitat amb l'establert al Reial Decret 3/11, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes del Sector Públic. i a la Directiva 2004/18/CE.

Article 32. Els criteris ambientals s'establiran de forma específica segons l'objecte de contracte. L'Ajuntament de Barcelona avançarà cap a una homogeneïtzació de les clàusules ambientals a incorporar en la contractació municipal, tal i com es defineix als article 33 al 37 i a l'apartat 4 del capítol 2 d'aquesta instrucció.

Article 33. Grups de productes i serveis prioritaris.

Considerant la Comunicació de la Comissió Europea "Contractació Pública per un medi ambient millor" (COM (2008) 400) i considerant també les experiències prèvies portades a terme per l'Ajuntament, s'identifiquen com a prioritaris per a la introducció de criteris ambientals els següents grups de productes i serveis:

- Alimentació
- Electricitat
- Elements de comunicació
- Equips informàtics
- Fusta i altres productes derivats
- Mobiliari
- Obres
- Organització d'esdeveniments
- Paper
- Productes i serveis de neteja
- Tèxtils
- Vehicles

Article 34. Àrees específiques.

De forma addicional als grups de productes i serveis definits com a prioritaris, es treballarà de forma coordinada amb les àrees de l'Ajuntament encarregades de la realització o contractació d'altres productes i serveis específics, per tal de garantir igualment la inclusió de criteris ambientals. Els àmbits identificats són: la neteja viària i la recollida de residus, els serveis de jardineria i el manteniment dels espais verds, l'edificació i les infraestructures.

Article 35. Altres productes i serveis.

La relació de productes i serveis prioritaris per l'ambientalització així com les àrees específiques assenyalades no són exhaustives, i per tant no s'exclou la possibilitat de desenvolupar criteris ambientals a aplicar a altres productes o serveis objecte de contracte per l'Ajuntament de Barcelona com les cessions d'ús i concessions d'espais i equipaments municipals o els serveis postals i de missatgeria, entre d'altres, així com dels objectes de contractació que puguin sorgir per noves necessitats en un futur.

Article 36. La definició de criteris ambientals:

- Serà responsabilitat del Programa Ajuntament+Sostenible liderar la definició de criteris ambientals específics, així com la forma d'incloure'ls en la contractació municipal.

- Es durà a terme de forma conjunta amb els diferents agents municipals identificats com a principals contractants per cadascun dels grups de productes i serveis.

Article 37. Els criteris ambientals específics definits tal i com es preveu anteriorment pels diferents grups de productes i serveis objecte de contractació municipal es publicaran mitjançant una circular.

L'aplicació de les circulars serà d'obligat compliment per tots els òrgans de contractació de l'Ajuntament de Barcelona, els seus organismes autònoms i empreses públiques.

3. SISTEMA DE SEGUIMENT

Article 38. L'òrgan de contractació haurà de verificar de forma efectiva el compliment de les obligacions i compromisos ambientals assumits per l'empresa adjudicatària. Per això, l'empresa adjudicatària podrà ser requerida en qualsevol moment de la vigència del contracte, i en tot cas haurà de verificar-se el seu compliment abans de la devolució de la garantia definitiva o del pagament de l'última certificació.

Serà el/la responsable del contracte, definit conforme l'article 52 del Reial Decret Legislatiu 3/2011, a qui correspondrà supervisar el compliment i execució de les clàusules ambientals, adoptar les decisions i dictar les instruccions necessàries a fi d'assegurar la correcta realització de la prestació pactada, dins de l'àmbit de facultats que aquells li atribueixin. El responsable del contracte podrà ser una persona física o jurídica, vinculada a l'ens, organisme o entitat contractant.

Article 39. Igualment, el Programa Ajuntament+Sostenible, com a òrgan responsable del compliment de l'ambientalització de l'organització, definirà un

sistema de seguiment, verificació i avaluació de la inclusió de criteris ambientals en la contractació municipal.

Serà responsabilitat dels diferents departaments remetre puntualment la informació requerida pel Programa Ajuntament+Sostenible relativa al compliment de la inclusió de clàusules ambientals en la contractació.

4. IMPLEMENTACIÓ

Article 40. El Programa Ajuntament+Sostenible serà l'encarregat de liderar i coordinar el procés d'inclusió de clàusules ambientals en la contractació municipal, la definició dels criteris específics i el seu seguiment.

Article 41. Serà responsabilitat dels diferents òrgans de contractació municipals vetllar per la correcta inclusió i aplicació de les clàusules ambientals definides, col·laborar amb el Programa Ajuntament+Sostenible en la definició dels criteris ambientals específics pels diferents grups de productes i serveis, i remetre la informació requerida necessària pel correcte seguiment i avaluació de l'ambientalització de la contractació municipal.

Document de treball 19/2/2012